

Kaupunginhallitus

Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustoimikunnan lausunto valtuutettu Sandra Hagmanin aloitteesta koskien ammattilaisten koulutusta haitallisten perinteiden tunnistamiseen, puheeksiottamiseen ja estämiseen

Valtuutettu Sandra Hagmanin ja 24 muun valtuutetun aloitteessa edellytetään, että kaupunki alkaa kouluttaa avainasemassa olevia ammattilaisiaan haitallisten perinteiden tunnistamisesta, puheeksi ottamisesta ja estämisestä ja että samalla mallinnetaan toimintamallit erilaisten tilanteiden varalle.

Kuten aloitteessa todetaan, Helsingin väestö on moninaistunut ja monikulttuuristunut vauhdilla. Kaupungin väestöstä lähes viidesosa puhuu äidinkielenään muuta kieltä kuin suomea, ruotsia tai saamea, ja yhteensä helsinkiläisillä on yli 140 äidinkieltä. Reilu kymmenesosa Helsingin väestöstä on ulkomaan kansalaisia. Eri lähtömaista ja taustoista tulevilla helsinkiläisillä voi olla erilaisia kulttuurisia tapoja ja perinteitä. Myös kansallisilla vähemmistöillä, kuten romaneilla, on omat kulttuuriset perinteensä.

Eettisten periaatteidensa mukaisesti kaupunki kunnioittaa eri väestöryhmiin kuuluvien oikeutta omaan kieleen ja kulttuuriin sekä kaikkien kaupunkilaisten kulttuurisia oikeuksia. Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustoimikunta korostaa, että kulttuuristen oikeuksien kunnioittaminen ei kuitenkaan tarkoita haitallisten kulttuuristen perinteiden, kuten kunniaan liittyvän yhteisöllisen kontrollin, painostuksen tai suoran väkivallan, hyväksymistä, eikä niihin puuttuminen ole rasismia. Koska kunniaan liittyvä yhteisöllinen kontrollointi on luonteeltaan sukupuolistunutta ja kohdistuu usein tyttöihin ja naisiin sekä sateenkaari-ihmisiin, kyse on myös tärkeästä tasa-arvoasiasta.

Valtuustoaloitteen mukaisesti tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustoimikunta pitää erittäin tärkeänä, että kaupunki varmistaa kunniaan liittyvää väkivaltaa koskevan koulutuksen mahdollisimman laajan läpäisevyyden erityisesti oppilaitosten ja terveydenhuollon henkilöstön keskuudessa. Koulutusta on ollut eri muodoissa aiemminkin tarjolla, mutta on varmistettava, etteivät koulutukset jää pistemäisiksi tai velvoittavuudeltaan riittämättömiksi. On myös tärkeää, että ammattilaisten ja eri yhteisöjen väliseen jatkuvaan yhteistyöhön ja dialogiin panostetaan, jotta myös vaikeampia aiheita on helpompi käsitellä rakentavasti.

Puheeksiottamisella on tärkeä rooli kunniaan liittyvän kontrollin ja väkivallan tunnistamisessa ja siihen puuttumisessa. Puheeksiottamisen tukena voidaan hyödyntää erilaisia valmiita työkaluja eri kohderyhmille, esimerkiksi Turva10-materiaalia lapsille ja nuorille. Toimialojen on varmistettava, että kaikki tarvittavat työkalut ovat ammattilaisten tiedossa ja niitä sovelletaan arkityössä johdonmukaisesti. Lisäksi työntekijöiden käytössä on oltava selkeät ja yhdenmukaiset toimintaohjeet erilaisiin kunniaväkivaltatilanteisiin ja jo epäilyihin puuttumiseksi. Ohjeiden kokoamisessa voisi mahdollisesti hyödyntää kaupungin laajapohjaisen lähisuhdeväkivallan ehkäisytyöryhmän asiantuntemusta.

Lopuksi tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustoimikunta muistuttaa, että ammattilaisten kouluttamisen ohella on tärkeää, että jokaisella yksilöllä on tieto omista oikeuksistaan sekä kanavista avun ja tuen hakemiseen. Oppilaitoksissa, terveydenhuollossa, nuorisotyössä ja

muissa soveltuvissa kaupungin palveluissa pitää aktiivisesti tarjota tietoa esimerkiksi seksuaalioikeuksista ja itsemääräämisoikeudesta ja huolehtia siitä, että tieto tavoittaa tasapuolisesti myös eri kulttuuritaustoista tulevat asiakkaat.

Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustoimikunta